

Dr. Palkovics László Innovációs és Technológiai Miniszter Úr részére
Innovációs és Technológiai Minisztérium

Másolatot kap továbbá:

Steiner Attila Körforgásos Gazdaság Fejlesztéséért, Energia- és Klímapolitikáért Felelős Államtitkár
Úr

Budapest, 2021. augusztus 27.

Tisztelt Miniszter Úr!

Az APPLiA Magyarország Egyesülés, a hazai elektronikaikészülék-gyártókat tömörítő szakmai szervezet¹ (a továbbiakban: „APPLiA”) képviselésében ezúton szeretném szakmai álláspontunkat megosztani Önnel a 2021-2027 időszakra készített Országos Hulladékgazdálkodási Tervvel (a továbbiakban: „OHT”) kapcsolatban.

Először is szeretném biztosítani arról, hogy az APPLiA Magyarország, az APPLiA Europe és gyártóik is támogatják az uniós környezetvédelmi célok érvényre juttatását, ebben mind a hazai, mind az európai jogalkotó szervek számára partnerek kívánunk lenni. Fontosnak tartjuk, hogy hazánkban olyan szabályozás szülessen, amely figyelembe veszi a hazai viszonyokat, és támogatja a hazai piaci szereplőket. A 2023. július 1-jétől hatályba lépő új szabályozással és az OHT-vel kapcsolatban három fontos szakmai kritériumot, kérdést szeretnénk hangsúlyozni:

1. a gyártók által hulladékgazdálkodási költség jogcímén beszedett díj nem haladhatja meg a tényleges hulladékgazdálkodási költségeket;
2. az európai harmonizációs szabályozás hatálya alá tartozó kérdésekben az Unió szabályozás követését javasoljuk; továbbá
3. az újrahasználat ne cél, hanem eszköz legyen a hazai szabályozásban.

Fenti három pontot az alábbiakban fejtjük ki.

1. A gyártók által hulladékgazdálkodási költség jogcímén beszedett díj nem haladhatja meg a tényleges hulladékgazdálkodási költségeket

Az Európai Parlament és Tanács 2012/19/EU irányelve (2012. július 4.) az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól (a továbbiakban: „WEEE 2.”) egyértelműen meghatározza, mely tevékenységek költségei adják az elektronikai hulladékok esetében a hulladékgazdálkodás tényleges költségét:

„12. cikk Az elektromos és elektronikus berendezések magánháztartásokból származó hulladékaival kapcsolatos finanszírozás

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a gyártók biztosítsák legalább az elektromos és elektronikus berendezések magánháztartásokból származó és az 5. cikk (2) bekezdésének megfelelően létrehozott gyűjtőhelyeken elhelyezett hulladékai gyűjtésének, kezelésének, hasznosításának és környezetvédelmi szempontból megfelelő ártalmatlanításának finanszírozását.

---

¹ Az APPLiA Magyarország Egyesülés tagjai a BSH Kft., a Candy Hoover Hungary Kft., a Daikin Hungary Kft., a Dimarkt Electronics Kft., a Dometic Zrt., az Electrolux Lehel Kft., a Gorenje Magyarország Kft., a Hauser Magyarország Kft., a Hungaro Flotta Kft., az LG Electronics Magyar Kft., a Miele Kft., a Panasonic Marketing Europe GmbH South-East Europe Fióktelep, a Philips Magyarország Kft., a Procter & Gamble Magyarország Kft., a Samsung Electronics Magyar Zrt. és a Whirlpool Magyarország Kft. Honlapunk: www.applia.hu

(2) A tagállamok – adott esetben – ösztönözhetik a gyártókat arra, hogy finanszírozzák az elektromos és elektronikus berendezések magánháztartásokból származó hulladékainak gyűjtőhelyre történő gyűjtésével járó költségeket is.”

Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2018/851/EU irányelve (2018. május 30.) a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról (a továbbiakban: „HKI”), a 9. cikkében egy 8a. cikkel egészíti ki a szabályozást, melyben a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek minimumkövetelményeit határozza meg. A (4) bekezdése szerint:

„(4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a termékek gyártói által a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeknek való megfelelés céljából fizetett pénzügyi hozzájárulás:

- a) fedezze az érintett tagállam piacán a gyártó által forgalomba hozott termékek következő költségeit:
  - a hulladék elkülönített gyűjtésének, azt követő elszállításának és kezelésének költsége, ideértve az uniós hulladékgazdálkodási célértékeknek való megfeleléshez szükséges kezelés költségeit, továbbá az (1) bekezdés b) pontjában említett egyéb célértékeknek és célkitűzéseknek való megfeleléshez szükséges költségeket, figyelembe véve az újrahasználatból, a gyártó termékeiből származó másodnyersanyagok értékesítéséből és a nem igényelt betétdíjakból befolyó bevételeket;
  - a hulladékbirtokosoknak a (2) bekezdéssel összhangban történő, megfelelő tájékoztatásából adódó költségek;
  - az (1) bekezdés c) pontjával összhangban történő adatgyűjtés és -szolgáltatás költsége.

[...]

c) nem haladja meg a hulladékgazdálkodási szolgáltatások költséghatékony módon történő nyújtásához szükséges költségeket. Az ilyen költségeket az érintett szereplők között átlátható módon kell megállapítani.

Ez a pont nem vonatkozik a 2000/53/EK, a 2006/66/EK vagy a 2012/19/EU irányelv alapján létrehozott kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerekre.”

Ezekből a rendelkezésekből egyértelműen megállapítható, hogy a WEEE 2. speciális a HKI-hoz képest, így a gyártók hulladékkezelési költség/díj jogcímén nem fizethetnek többet, mint a **hulladékkezelés (visszavétel, gyűjtés, hasznosítás, ártalmatlanítás) tényleges költsége**. A költségeket pedig az érintett szereplők között átlátható módon kell megállapítani.

Ezúton is szeretnénk szakmai segítségünket felajánlani az új, hazai EPR-rendszer kidolgozásához.

2. Az európai harmonizációs szabályozás hatálya alá tartozó kérdésekben az Unió szabályozás követését javasoljuk

A HKI 8. cikke az alábbi (2) bekezdést fogalmazza meg:

„(2) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hozhatnak a termék- és alkatrésztervezés ösztönzésére azok környezeti hatásának, valamint a gyártás és a későbbi használat során a hulladékkezelésnek a csökkentése céljából, és annak biztosítása érdekében, hogy a hulladékká vált termékek hasznosítása és ártalmatlanítása a 4. és a 13. cikkel összhangban történjen.

Ezen intézkedések – a hulladékhierarchia helyes alkalmazásának elősegítése érdekében – ösztönözhetik egyebek mellett a többször használható, újrafeldolgozott anyagokat tartalmazó, műszaki szempontból tartós, könnyen javítható és a hulladékká válás után újrahasználatra való előkészítésre és újrafeldolgozásra alkalmas termékek és alkatrészeik fejlesztését, gyártását és forgalmazását. Az intézkedések figyelembe veszik a termékek teljes életciklusa során jelentkező hatásokat, a hulladékhierarchiát és adott esetben a többszöri újrahasznosítás lehetőségét.”

Sajnos jelen pillanatban az uniós szabályozási szinten fennáll egyfajta kettős szabályozás a termékek fenntarthatósági tulajdonságai (pl. tartósság, javíthatóság, újrahasználhatóság,

újrarendelhetőség) tekintetében. Egyrészt a fent idézett szabállyal a HKI tartalmaz arra vonatkozó célt, hogy ilyen kritériumokat a tagállamok meghatározzanak, a HKI mellett viszont ott az ún. ecodesign-szabályozás, mely már jelenleg is meghatároz a gyártók számára kötelezettségeket, hiszen ennek az új ecodesign-szabályozásnak már kifejezett célja a hatálya alá tartozó termékek fenntarthatósági jellegének szabályozása is. Az ecodesign-szabályozás múltjáról, jelenéről és jövőjéről honlapunkon is részletes leírást adunk minden érdeklődő számára: <https://www.applia.hu/ecodesign/>.

Az Európai Parlament és Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 25.) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (a továbbiakban: „**Ecodesign-irányelv**”) 2016 és 2019 között zajló felülvizsgálata és ennek eredményeként módosítása épp azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a fenntarthatósági és körforgásos gazdasági célok is érvényre jussanak a jövőben a termékfejlesztések során. Így az Ecodesign-irányelv alapján létrejövő, 2021. március 1-jén hatályba lépett ecodesign-termékrendeletek már tartalmazzák ún. erőforráshatékonysági kritériumokat is, melyek többek között szabályozzák a cserealkatrészek rendelkezésre állását, vagy a javítási és karbantartási információk gyártók általi átadását a szakszervezetek részére. Jelenleg ezek a szabályok az alábbi termékek esetében léptek hatályba:

- hűtőgépek;
- mosógépek és mosó-szárító gépek;
- mosogatógépek; továbbá
- elektromos kijelzők és televíziók.

A jövőben pedig a többi termékre is kidolgozásra kerülnek az egyes, közvetlen hatályú termékrendeletek az ecodesign-ütemterv szerint.

A 2020. március 11-én az EU Bizottság által bemutatott második Körforgásos Gazdasági Cselekvési Terv előirányoz az ecodesign-szabályokon túl egy újabb, fenntarthatósági termékpolitikát. A Sustainable Product Initiative (a továbbiakban: „**SPI**”) ennek megfelelően 2020. szeptember 11-én került bemutatásra az Unióban. Ennek keretében tehát egy új európai szabályozás kerül majd kidolgozásra (várhatóan még 2021. év végéig megismerhetjük az alapjait), mely uniós szinten és az ecodesign-szabályokon túl biztosítja majd a tartós, fenntartható termékek fejlesztését a körforgásos gazdaság és a fenntarthatóság további támogatása jegyében. Ezen szabályozás keretében tervezi szabályozni az jogalkotó többek között a tartósság és a javíthatóság kritériumát is.

Valójában tehát uniós szinten három szabályozás is foglalkozik a termékek fenntarthatóságával: a HKI, az ecodesign-szabályozás, valamint az SPI.

A teljesíthetőséget és a célok hatékony elérését az szolgálja, ha a termékekre vonatkozó fenntarthatósági célok egy szabályozásban kerülnének megfogalmazásra. A többes szabályozás, az egymást részben átfedő, esetleg egymással nem koherens, netán ellentmondó szabályok nem vagy csak nagyon nehezen/részben teljesíthetőek a kötelezettek által, és így a környezeti célok elérése is kockázatosabbá válik.

Reméljük, hogy az uniós jogalkotó ezt belátja, és a készülő fenntarthatósági termékpolitika kidolgozása során tekintettel lesz erre.

A hazai szabályozással kapcsolatban tudjuk, hogy a HKI a tagállamokat szólítja fel a fenntarthatósági célokat megjelenítő jogi környezet kidolgozására, és ezek a törekvések részletesen is megjelennek az OHT-ben.

Szeretnénk ugyanakkor egy javaslattal élni a hazai szabályozás kialakításához.

Jelenleg az ecodesign-szabályozás gondoskodik az erőforráshatékonysági kötelezettségek megfogalmazásáról és betartásáról. Ezeket a követelményeket az uniós tervek szerint a szintén

uniós harmonizáció alá eső SPI-szabályozás fogja továbbfejleszteni, kiegészíteni további fenntarthatósági követelményekkel, melyek a hazai piaci szereplőkre ugyanúgy kötelezettséget rónak majd, mint az unió minden, a szabályozással érintett piaci szereplőjére. Úgy gondoljuk ezért, nincs szükség ezekben a kérdésekben egyedi tagállami szabályozásra.

Amennyiben a hazai jogalkotó mégis az egyedi tagállami szabályozás meghozatala mellett dönt, és ezáltal a hazai piaci szereplők részére egyedi, a termékekre vonatkozó kötelezettségeket állapít meg, ezáltal véleményünk szerint a hazai piaci szereplők jelentős versenyhátrányba kerülhetnek az EU más országainak piaci szereplőivel szemben, továbbá felmerülhet a hazai szabályozással szemben az áruk szabad mozgása elvének megsértése is.

A hazai piacon kapható elektronikai termékek jellemzően nem Magyarországon készülnek, hanem külföldről kerülnek importálásra. Szeretnénk félelmünket kifejezni azzal kapcsolatban, hogy az uniós szabályozáson túlmenő, esetleges egyedi, tagállami szabályozással a jogalkotó azt kockáztatja, hogy jelentősen csökkenni fog a hazánkba irányuló készülékimport, mely előbb-utóbb jelentős hiányt generál majd a hazai piacon, valamint jelentősen csökkentheti az ÁFA-bevételt is.

Azt javasoljuk ezért, hogy Magyarország várja meg a hamarosan megjelenő uniós SPI-szabályozást, valamint a folyamatosan hatályba lépő ecodesign-termékrendeleteket, melyek minden, a HKI-ban megfogalmazott környezeti fenntarthatósági célt uniós szinten meg fognak jeleníteni. Ebben a témában is örömmel állunk a rendelkezésükre minden szakmai segítséggel.

3. Az újrahasználat ne cél, hanem eszköz legyen a hazai szabályozásban

Korábbi felméréseink szerint Magyarország azon országok egyike, ahol a legtovább használják a készülékeket a háztartások, így azok közé tartozunk, akik a legöregebb készülékekkel rendelkeznek az Unióban. Az APPLiA Magyarország ebben a témában készített részletes tanulmánya (Hulladék-e az e-hulladék?; elérhető itt: <https://www.applia.hu/ujrahasznalat/>) részletesen bemutatja, hogy hazánkban több ok miatt sem alakultak ki a nyugat-európai (pl. osztrák) típusú újrahasználati központok. Ezen okok között központi szerepet játszik az, hogy hazánkban a legmagasabb az Unióban a készülékek használati ideje, továbbá, hogy a készülékek közel 50%-a elkerül egy második használóhoz, mielőtt hulladékká válik. Amikor hazánkban hulladékká válik egy készülék, jellemzően olyan öreg és elavult, hogy sem gazdaságilag, sem környezeti szempontból nem éri meg felújítani és újrahasználni. Nyugat-Európában ezzel szemben azért tudtak meghonosodni az újrahasználati központok, mert a háztartások viszonylag fiatal gépeket is nagy mennyiségben lecserélnek – jellemzően 4-5 év után -, és ezek felújítása és újrahasználati egy jó lehetőség.

Így Magyarországon nehezen megvalósítható egy nyugati típusú újrahasználat, és újrahasználati központok létrehozása.

Ennek ellenére az APPLiA Magyarország rendszeresen megvizsgálja és a jogalkotó elé tárja az újrahasználati kapcsolatos javaslatait. Legutóbb 2020-ban tettük ezt meg, az aktuális Szén-dioxid tanulmányunk keretében (a tanulmányaink elérhetők itt: <https://www.applia.hu/co2-tanulmanyok/>).

Álláspontunk szerint hazánkban az elektronikai készülékek újrahasználatát a szerelőképzés támogatásával összekötve lehetne hatékonyan és karitatív módon megvalósítani. Jelenleg az iparág nagymértékű szerelőhiánnyal küzd (szerelőképzési programunkról itt olvashatnak: <https://www.applia.hu/szerelokepzes/>). A szakmát tanuló diákok számára kiváló gyakorlat és szakmai motiváció lenne a megfelelő szakmai felügyelet mellett végrehajtott készülékfelújítás. Amennyiben az iskolák állami támogatást kaphatnának a szerelőképzés megvalósításához (ez motiváció lenne számukra a képzés elindítására), elő lehetne írni a számukra, hogy a lakosság által az iskola részére felajánlott, még működő, jó állapotú gépeket karbantartsák, az esetleges kisebb javításokat elvégezzék, ezt követően pedig ezeket a gépeket rászoruló családoknak lehetne adományozni (akár a jelenleg működő, felújítást nem végző két budapesti újrahasználati központ segítségével). A lakosságot is be lehetne vonni a programba, mely a környezettudatosságot erősítené, így a program egyben jelentős szemléletformáló szerepet is betöltene. A programot

ötletét bemutató prezentációt a jelen beadvány mellékleteként csatolom, ez az előadás egy 2020-as webináriumon hangzott el.

Javasoljuk mindezek alapján, hogy az újrahasználatra ne kötelező célként tekintsünk hazánkban, hanem inkább egy lehetséges, a hazai viszonyokra kidolgozott eszközként javasoljuk megfontolni az alkalmazását. Ebben a kérdésben, a program kidolgozásában is szívesen állunk a rendelkezésükre.

Megtisztelő figyelmüket köszönjük!

Tisztelettel:

---

dr. Mészáros Fanni
Cégvezető
APPLiA Magyarország Egyesülés

APPLiA^{HU}
Magyarország Egyesülés